

Lägesrapport om genomförandet av strategiska planen 2023–2027

Syfte med rapporteringen till övervakningskommittén

Övervakningskommittén (ÖK) ska granska programmets genomförande och framstegen när det gäller att uppnå dess mål. Lägesrapporten ger möjlighet för ledamöterna i ÖK att följa programmets genomförande hittills.

Förväntningar på ledamöterna i övervakningskommittén

Ledamöterna i ÖK förväntas ta del av innehållet i lägesrapporten för att få kännedom om programmets genomförande hittills och för att kunna bidra med förslag på vilka eventuella åtgärder som kan behöva vidtas för att uppnå måluppfyllelse. På mötet kommer underlaget att presenteras i korthet. Efter mötet förväntas ledamöterna återföra relevant kunskap till sina respektive organisationer.

Ledamöterna i ÖK kan efterfråga ytterligare underlag som behövs för att kunna följa programmets genomförande.

Bakgrund

Jordbruksverket har tagit fram en lägesrapport för genomförandet av strategiska planen, som bland annat visar besluts- och utbetalningsläget. Avsikten med lägesrapporten är att skapa en ögonblicksbild över genomförandet. Ambitionen är att lägesrapporten ska vara lättöverskådlig och möjlig att förstå även för den som inte aktivt arbetar med planen.

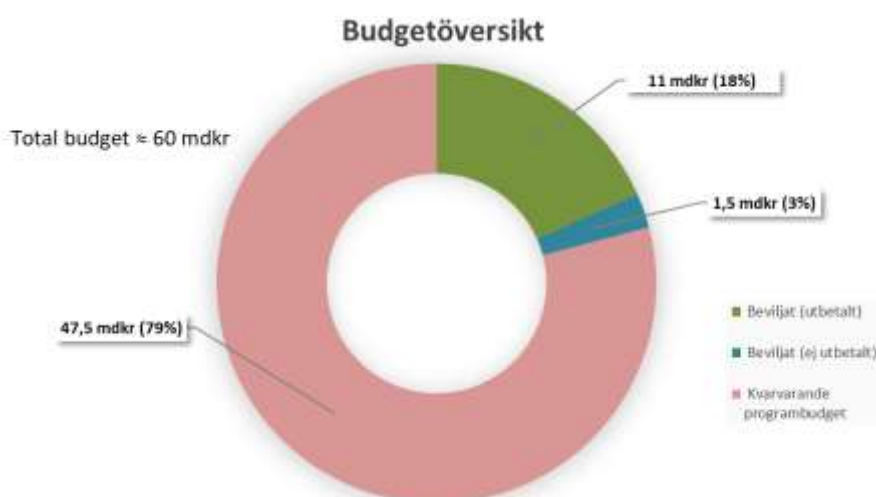
Innehåll

Lägesrapport om genomförandet av strategiska planen 2023–2027	1
1 Nyttjande av budget.....	3
1.1 Nyttjande av EU-kuvert i pelare 2	7
1.2 Nyttjande av EU-kuvert i pelare 1	7
2 Resultatindikatorer	7
2.1 Prestationsöversyn.....	7
2.2 Genomgång av måluppfyllelsen.....	8
3 Handläggningstider strategisk plan	12
3.1 Handläggningsläget för areal- och djurbaserade stöd och ersättningar.....	12
3.2 Handläggningstider för projekt- och investeringsstöd på Jordbruksverket och länsstyrelserna	12
3.2.1 Handläggningstid för ansökan om stöd	12
3.2.2 Handläggningstid för ansökan om utbetalning	14
Bilaga 1 Budgetutnyttjandet av strategiska planen 2023–2027. Data gäller till och med 2024-10-15	15
Bilaga 2 Budgetutnyttjandet för projekt- och investeringsstöd per myndighet.....	18
Bilaga 3 Resultatindikatorer som ingår i prestationsöversynen för Sveriges strategiska plan. <i>I bilaga 4 framgår vilka stödåtgärder som ingår i respektive indikator</i>	18
Bilaga 4 Sammanställning över vilka stöd och ersättningar som ingår i de olika resultatindikatorerna för prestationsöversynen	20
Bilaga 5 Sammanställning över vilka stöd och ersättningar som ingår i de resterande resultatindikatorerna, projekt- och investeringsstöd	21
Bilaga 6 Uppföljning av resterande resultatindikatorer för POI, räkenskapsår 2024	22
Bilaga 7 Areal- och djurbaserade ersättningar	23
Översikt – ansökta uppgifter jämfört med planerat målvärde	23
Stöd och ersättningar som ligger högt i förhållande till målvärden.....	26
Stöd och ersättningar som har avvikelse mellan prognos och målvärde .	33

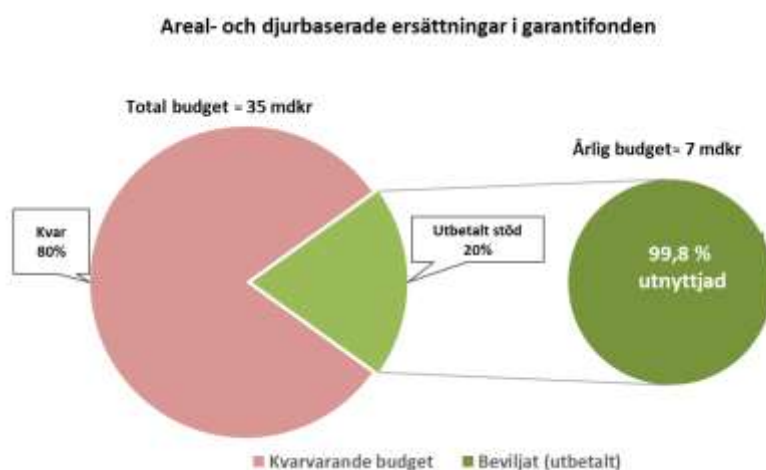
1 Nyttjande av budget

Budgetutnyttjandet mäts utifrån hur stor andel av budgeten som är beviljad och utbetald baserat på budgeten efter planändring 2 som godkändes av EU-kommissionen den 22 maj 2024. Budgeten för strategisk plan för GJP är totalt cirka 60 046 miljoner kronor. Cirka 12 540 miljoner kronor har beviljats för räkenskapsår 2024 (avser perioden från 16 oktober 2023 till och med 15 oktober 2024), vilket motsvarar 21 procent av den **totala programbudgeten**. Faktiskt utbetalt stöd uppgår till 11 010 miljoner kronor, vilket motsvarar 18 procent av total programbudget (figur 1 och bilaga 1).

Figur 1 Budgetutnyttjande totalt för hela programperioden

Det har betalats ut drygt 10 810 miljoner kronor i **areal- och djurbaserade ersättningar** totalt, varav 7 870 miljoner kronor omfattar garantifonden inom pelare 1, vilket är enligt plan på en övergripande nivå (figur 2).

Figur 2 Total och årlig budgetutnyttjande för areal- och djurbaserade ersättningar inom garantifonden.

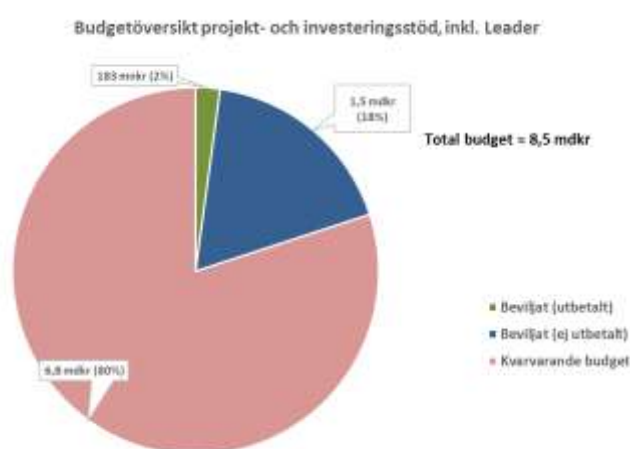

Finansieras av
Europeiska unionen

Cirka 20 % av den totala budgeten för areal- och djurbaserade ersättningar i garantifonden (pelare 1) har betalats ut.

Det har beviljats cirka 83,5 miljoner kronor inom **sektorstöden** (22 % av programbudgeten för dessa åtgärder), varav drygt 58,7 miljoner kronor avser stöd till producentorganisationer för frukt och grönt. Det har betalats ut cirka 16 miljoner kronor inom stöd till biodlingssektorn (4 % av programbudgeten). Det har inte gjorts några utbetalningar inom producentorganisationer för räkenskapsår 2024 då ansökan om utbetalningar inom producentorganisationer för frukt och grönsaker inte sker förrän år 2025.

För **projekt- och investeringsstöden** har cirka 1,7 miljarder kronor beviljats (20 % av programbudgeten för dessa åtgärder) och faktiskt utbetalt belopp uppgår till 180 miljoner kronor (2 % av programbudgeten), se figur 3.

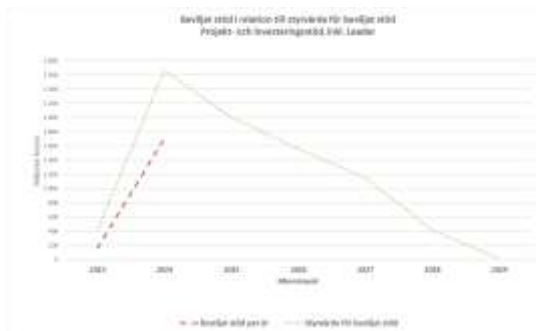

Figur 3 Budgetöversikt räkenskapsår 2024

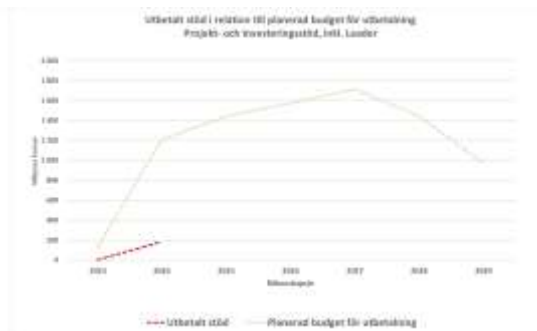
För att följa upp hur genomförandet av projekt- och investeringsstöd, inklusive Leader ligger till tidsmässigt måste vi sätta detta i relation till något. Figur 4 och 5 nedan visar hur stor andel av budgeten som har beviljats och betalats ut per år under planperioden. Vi har valt att jämföra det faktiska läget för utbetalt stöd och beviljat stöd med ett **styrvärde**, det vill säga en nivå som behöver uppnås för att det ska vara möjligt att nå målen inom den strategiska planen. Av figurerna nedan framgår hur det faktiska utfallet ser ut i relation till styrvärdet.

Finansieras av
Europeiska unionen

Figur 4 Beviljat stöd i relation till styrvärde för beviljat stöd

Figur 5 Utbetalat stöd i relation till planerad budget för utbetalning

Figurerna visar hur mycket som har beviljats respektive betalats ut per räkenskapsår. Den planerade budgeten för utbetalning baseras på hur målen har fördelats i den strategiska planen. Projekt- och investeringsstöd ligger till stor del under styrvärdet och det faktiska utfallet ännu lägre för i princip alla stöd. Det är dock relativt få ärenden som ligger till grund för statistiken och de åtgärder som man fortsatt arbetar med handlar om ökad information och kommunikation kring stöden samt åtgärder för att förkorta handläggningstiderna. *Mer information om åtgärder finns i texten om resultatindikator R.9 under avsnitt 2.2 respektive texten om Jordbruksverkets åtgärder avseende handläggningstider under avsnitt 3.2.2.*

Inkomna ansökningar motsvarar 34 % av den kvarvarande budgeten (exkl. TA) för projekt- och investeringsstöd, men alla dessa ansökningar kommer inte att beviljas. Stöden inom strategisk plan är igång även om söktrycket fortfarande inte är så stort (se tabell 1). Det har kommit in 5 567 ansökningar om stöd varav 3 574 av ansökningarna har fått någon typ av beslut om stöd, men cirka 36 % av inkomna ansökningar som inte fått beslut än. Det innebär att 64 % av inkomna ärenden har hanterats. För åtgärderna startstöd, innovationsstöd inom EIP-Agri, stöd till kompetensutveckling och stöd till Leader är söktrycket högt i förhållande kvarvarande medel. Däremot har vissa stöd såsom investeringsstöden för bevattningsdammar, kalkfilterdiken, vattenvårdsåtgärder, vissa delar inom investeringsstöd för ökad konkurrenskraft samt stöd till lantrasföreningar lägre söktryck. Detta med förbehåll för dubbelräkning och beslutsomgångar vilket innebär att ansökningstrycket kan vara överskattat.

Tabell 1 Söktryck, inkomna ansökningar inom projekt- och investeringsstöd samt sektorstöd

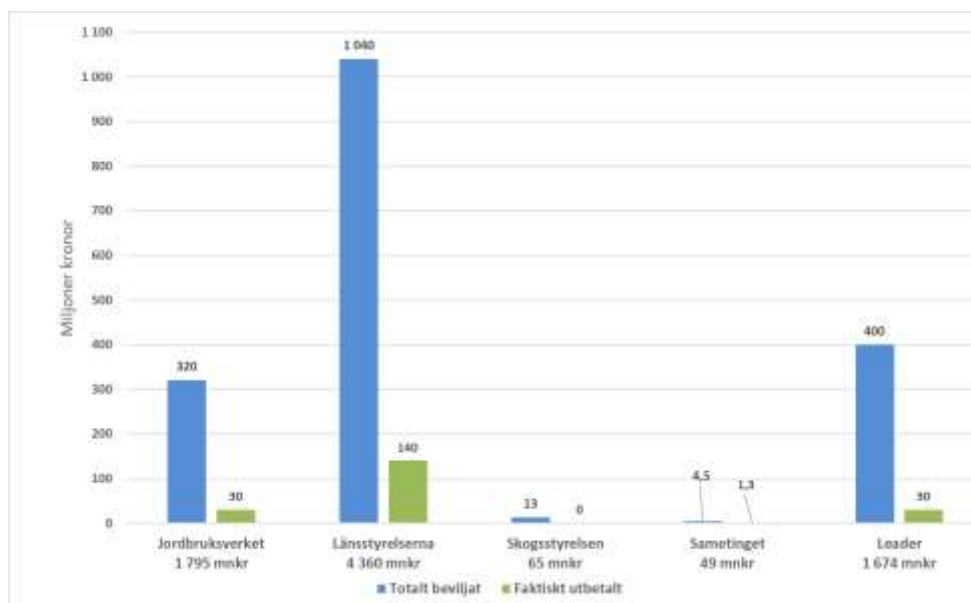
Åtgärd	Total inkomna ansökningar	Varav avslag m.m.	Varav beviljat	Inneliggande ansökningar som inte fått beslut än	Hur stor andel av inkomna ansökningar som inte fått beslut än	Bifallsfrekvens
Innovationsstöd inom EIP-Agri	276	144	84	48	17%	37%
Investeringsstöd för bevattningsdammar	34	3	20	11	32%	87%
Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet	189	77	39	73	39%	34%

Finansieras av
Europeiska unionen

Åtgärd	Total inkomna ansökningar	Varav avslag m.m.	Varav beviljat	Inneliggande ansökningar som inte fått beslut än	Hur stor andel av inkomna ansökningar som inte fått beslut än	Bifallsfrekvens
Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter	77	13	11	53	69%	46%
Investeringsstöd för kalkfilterdiken	23	7	11	5	22%	61%
Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	198	31	78	89	45%	72%
Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft	2 498	1 039	726	733	29%	41%
Kompetensutveckling	181	34	52	95	52%	60%
LEADER	1 004	137	285	582	58%	68%
Samarbete	173	51	50	72	42%	50%
Startstöd	788	351	250	187	24%	42%
Stöd till biodlingssektorn andra åtgärder	36	20	1	15	42%	5%
Stöd till biodlingssektorn, analyser	9	4	3	2	22%	43%
Stöd till biodlingssektorn, marknadsföring	25	4	12	9	36%	75%
Stöd till biodlingssektorn, produktkvalitet	7	2	3	2	29%	60%
Stöd till biodlingssektorn, rådgivning och tekniskt stöd	39	8	20	11	28%	71%
Stöd till biodlingssektorn, tillämpad forskning	10	2	2	6	60%	50%
Stöd till lantrasföreningar	8	5	3	0	0%	38%

För att få en mer komplett bild över budgetutnyttjande för den strategiska planen redovisar vi även **läget per handläggande myndighet**. Figur 6 visar hur stor andel av budgeten som har beviljats och betalats ut till och med den 15 oktober.

Figur 6 Uppföljning av budgetutnyttjande för projekt- och investeringsstöd, samt sektorsstöd uppdelat per handläggande myndighet (exklusive tekniskt stöd), miljoner kronor.

Finansieras av
Europeiska unionen

1.1 Nyttjande av EU-kuvert i pelare 2

EU-kuvertet i pelare 2 för hela perioden är drygt 1,059 miljarder euro. Stöd och ersättningar i pelare 2 finansieras både av EU och av Sverige. Den planerade växelkursen för den strategiska planen har hittills varit 9,30 kronor per euro och beroende på att den verkliga kursen har varit högre har detta inneburit att EU-finansiering gått förlorad. Nu planeras en höjning av växelkursen till 10,50 kronor per euro, vilket kommer att innebära att en större del av EU-finansieringen kan hämtas hem framöver.

1.2 Nyttjande av EU-kuvert i pelare 1

EU-kuvertet i pelare 1 för 2024 är drygt 686,4 miljoner euro, det så kallade takbeloppet. Varje år beräknas och beslutas enhetsbeloppen (ersättningsnivån) för direktstöden. Intervallen som enhetsbeloppen kan vara inom är fastställda i den strategiska planen och kan variera år från år. I den strategiska planen finns också mål som måste nås gällande hur takbeloppet fördelas mellan ersättningarna. För räkenskapsår 2024 har nästan hela EU-kuvertet (ca 99,8%) nyttjats.

2 Resultatindikatorer

Analyserna om indikatorer följer Jordbruksverkets målstyrningsprocess som utförs flera gånger per år och involverar berörda myndigheter. Dialog och analys förs angående genomförandet där problem identifieras och åtgärder föreslås och vidtas vid relevant tidpunkt.

Indikatorerna mäter hur målen för programmet uppfylls. Det finns utfalls- och resultatindikatorer. Till stor del sammanfaller utfalls- och resultatindikatorer. Sverige gör en årlig rapportering av resultatindikatorer till EU. Ett stöd kan bidra till måluppfyllelsen för flera resultatindikatorer och flera stöd kan bidra till samma resultatindikator.

2.1 Prestationsöversyn

Under perioden 2023–2027 granskar EU hur väl medlemsländerna nått resultatindikatorerna i en så kallad prestationsöversyn. Prestationsöversynen görs för räkenskapsåren 2024 och 2026. I översynen ingår 16 av resultatindikatorer, 5 av dem har en koppling till projekt- och investeringsstöden. För 2024 ska vi ha nått minst 65 % av målet och för 2026 ska vi ha nått 75 %.

I bilagorna 3–5 finns en sammanställning över vilka stöd som ingår i de olika resultatindikatorerna bland annat för prestationsöversynen (PR).

I lägesrapporten kommenterar vi enbart resultatindikatorer som ingår i prestationsöversynen eftersom avvikelserna för dessa indikatorer kontrolleras särskilt av kommissionen. Till skillnad mot övriga indikatorer kan kommissionen begära en handlingsplan med åtgärder för att komma tillrätta med situationen. Om

Finansieras av
Europeiska unionen

handlingsplanen inte genomförs kan kommissionen besluta att hålla inne utbetalningarna för berörda stöd och ersättningar. Som ett sista steg kan kommissionen, efter tolv månader, slutligt minska det innehållna beloppet.

2.2 Genomgång av måluppfyllelsen

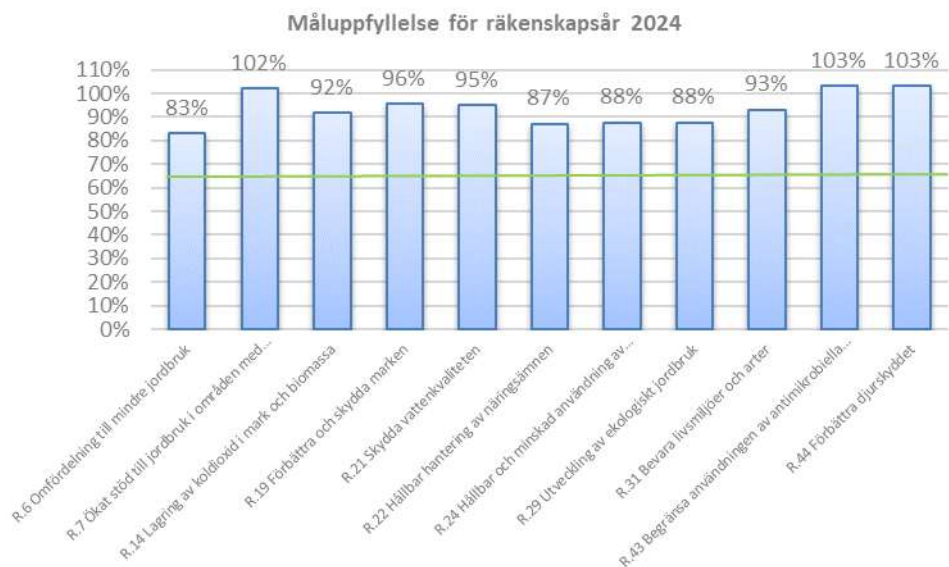
- 13 av 16 resultatmål inom prestationsöversynen 2024 har uppnåtts.
- 3 resultatmål inom prestationsöversynen 2024 har inte uppnåtts eftersom det tar längre tid än väntat att omsätta söktrycket inom projekt- och investeringsstöd till beviljande och utbetalningar
- Alla stöd inom areal- och djurbaserade stöd och ersättningar har nått målen för räkenskapsår 2024 men det finns större risk för räkenskapsår 2026

Det finns ett stort antal indikatorer som ska följas upp inom den strategiska planen. I denna rapport fokuserar vi på målen för de resultatindikatorer som är med i prestationsöversynen som EU-kommissionen kommer att utföra avseende måluppfyllelse efter räkenskapsår 2024 och 2026. För räkenskapsår 2024 ska vi ha nått minst 65 procent av respektive delmål och för räkenskapsår 2026 ska vi ha nått 75 procent. Resultat kan mätas först när ett ärende har fått en delutbetalning. I prestationsöversynen ingår 16 särskilt utvalda resultatindikatorer, 12 av dem har en koppling till jordbrukarstöden och fem har koppling till projekt- och investeringsstöd, en indikator är gemensam. Om en resultatindikator inte uppnår delmålen i tillräcklig utsträckning ska medlemsstaten lämna en motivering för denna avvikelse. Kommissionen kan komma att begära en handlingsplan med åtgärder för att komma tillrätta med situationen. Om handlingsplanen inte genomförs kan kommissionen besluta att hålla inne utbetalningarna¹ för berörda stöd och ersättningar. Som ett sista steg kan kommissionen, efter tolv månader, dra in det innehållna beloppet.

¹ Det finns ännu ingen information om hur det kommer att beräknas. Kommissionen planerar att ta fram mallar och riktlinjer.

Samtliga delmål för **areal- och djurbaserade stöd och ersättningar har uppnåtts** för stödår 2023, vilket motsvarar räkenskapsåret 2024 (figur 7).

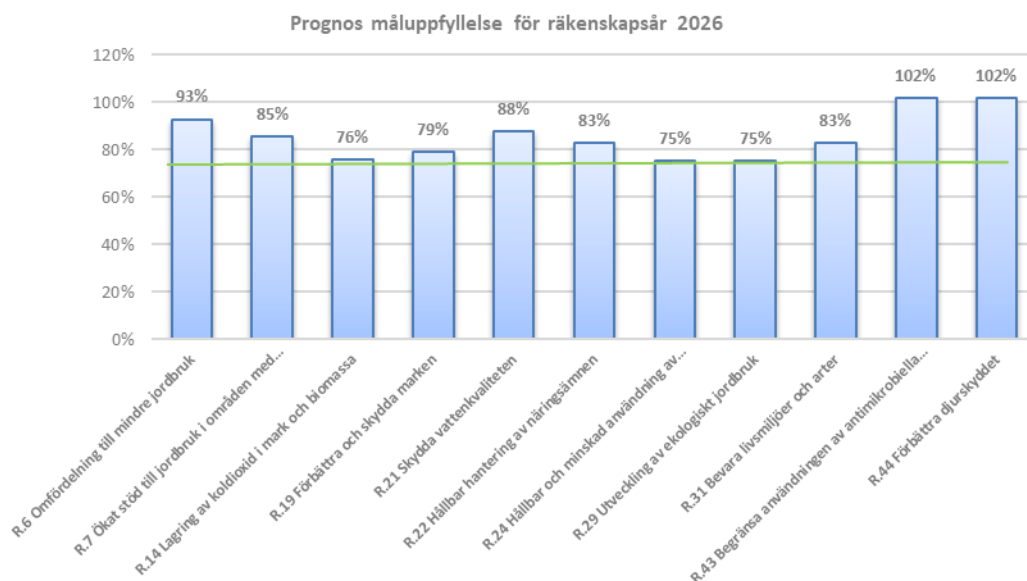
Figur 7 Måluppfyllelsen för räkenskapsår 2024 (stödår 2023). Resultatindikatorer kopplade till jordbrukarstöden som ingår i prestationsöversynen, anges i procent

Eftersom många målvärden ökar över tid risker större för prestationsöversynen för 2026. För räkenskapsåret 2026 (16 oktober 2025–15 oktober 2026) ska värdena för resultatindikatorerna i prestationsöversynen motsvara minst 75 procent av delmålet för räkenskapsår 2026.

Eftersom delmålen för räkenskapsåret 2024 är uppnått har vi gjort en tidig prognos för nästa prestationsöversyn som görs för räkenskapsår 2026. Prognosen baseras på stödår 2024 (figur 8). Om vi utgår från stödår 2024 är bedömningen att det finns en risk att delmålet för räkenskapsår 2026 (grön linje) inte kommer att nås för *R.14 Lagring av koldioxid i mark och biomassa*, *R.24 Hållbar och minskad användning av bekämpningsmedel* och *R.29 Utveckling av ekologiskt jordbruk*. Dessa nämnda indikatorer är kopplade till ersättning för ekologisk produktion där vi har sett ett stort tapp i ansökta hektar för 2024 och bedömningen är att ansökt areal inte kommer öka till 2025. I den planändring som föreslås nu ingår en sänkning av målet för ekologisk produktion.

Finansieras av
Europeiska unionen

Figur 8 Prognos för måluppfyllelsen för räkenskapsår 2026 (baserat på stödår 2024). Resultatindikatorer kopplade till jordbrukarstöden som ingår i prestationsöversynen, anges i procent.

För resultatindikatorerna R.6 och R.7 finns en osäkerhet kring hur EU-kommissionen kommer beräkna hur stor andel av målen som uppnått. Det innebär att det finns en risk att vi inte bedöms uppnå 75 procent av delmålet för dessa indikatorer, även om bilden ovan visar på hög måluppfyllelse. Kommentarer per stöd återfinns i bilaga 7.

Inom **projekt- och investeringsstöden** bidrar startstöd tillsammans med stöd till unga till indikatorn R.36 *Generationskifte*. Det **målet är uppfyllt** redan nu och överträffas.

När det gäller R.1 *Förbättrad prestation genom kunskap och innovation* ska främst stöd till kompetensutveckling bidra till målet. Det **målet är uppfyllt** redan nu och överträffas.

Däremot fattas inte beslut om utbetalning i tillräcklig omfattning för de flesta andra projekt- och investeringsstöd. Detta innebär att vissa målvärden inte har uppnått för räkenskapsår 2024. Det gäller indikatorerna R.9 *Modernisering av jordbruk*, R.10 *Bättre organiserade leveranskedjor* och R.41 *Invånare med förbättrad service* (tabell 2).

Indikatorn R.9 *Modernisering av jordbruk* är främst kopplad till investeringsstöd för ökad konkurrenskraft. Investeringsstödet som helhet har god efterfrågan men det har skett för få utbetalningar för att ge nödvändigt resultat. Det finns en stor andel dubbla ansökningar, dvs. sökande har antingen inte hunnit få ett beslut innan nästa beslutsomgång och söker därför igen eller har fått avslag och ansöker därför även i nästa beslutsomgång. En faktor som har stor betydelse för måluppfyllelsen är att

Finansieras av
Europeiska unionen

stödet till täckdikning och energiskog inom ökad konkurrenskraft står för cirka hälften av målet. Om inte efterfrågan och beslutstakt ökar är risken stor att målet för R.9 inte nås. Vid övervakningskommittén möte den 29 maj redovisade Jordbruksverket ett antal olika åtgärdsförslag. Det pågår nu ett arbete med informationsinsatser i olika kanaler i syfte att få in fler ansökningar. Annat pågående arbete är förenklade urvalskriterier, tydligare sökvägar i ansökningssystemet, referenskostnadslista som kan förenkla både för de som söker och för administrationen, arbetet med en öronmärkt budget för täckdikning pågår, ett separat stödtak för täckdikning planeras liksom löpande handläggning. Vissa delar kräver ändringar i strategiska planen och i den svenska förordningen. Det är emellertid svårt att bedöma vilken effekt dessa ger men det viktigaste är att antalet ansökningar behöver öka för att målet ska nås.

Tabell 2 Uppföljning av resultatindikatorer som ingår i prestationsöversynen för räkenskapsår 2024, projekt- och investeringsstöd.

Resultat-indikator	Indikator namn	Indikator enhet	Mål räkenskapsår 2024	Delmål 2024 (godkänd nivå 65 %)	Faktiskt resultat räkenskapsår 2024	Måluppfyllelse delmål 2024, %
R.1 ^{PR}	Förbättrad prestation genom kunskap och innovation	Antal personer	4 760	3 094	4 875	158%
R.9 ^{PR}	Modernisering av jordbruksföretag	Antal unika stödmottagare	1 029	669	170	25%
R.10 ^{PR}	Bättre organiserade leveranskedjor	Antal unika stödmottagare	180	117	0	0%
R.36 ^{PR}	Generationskiftet	Antal unika stödmottagare	870	566	810	143%
R.41 ^{PR}	Invånare med förbättrad service	Andelen som får förbättrad service ²	152 419	99 072	50 000	50%

För indikatorn *R.10 Bättre organiserade leveranskedjor*, har delmålet för räkenskapsår 2024 inte uppnåtts då ansökan om utbetalningar inom producentorganisationer för frukt och grönsaker inte sker förrän räkenskapsår 2025. Utbetalningarna kommer då att ge ett utfall på omkring 150 unika stödmottagare.

För indikatorn *R.41 Invånare med förbättrad service*, har vi inte uppnått delmålet för räkenskapsår 2024. Det är endast Leader som bidrar till indikatorn och där har vi inte tillräckligt med beslut om utbetalningar. Förväntat resultat baserat på beviljade ärenden ligger på drygt 223 000 invånare, vilket betyder att det ligger väldigt många ansökningar som fått stöd beviljat men inte ansökt om utbetalning. Några av dessa kan dock försvinna på grund av dubbelräkning. Därmed finns förutsättningar att nå målen för räkenskapsår 2025 om utbetalningar görs i tillräcklig omfattning.

Uppföljning av resterande resultatindikatorer återfinns i bilaga 6.

² I rapporteringen till EU anger vi andel i förhållande till kontextindikator och inte antal.

3 Handläggningstider strategisk plan

Handläggningstider beräknas genom att räkna fram antalet dagar som gått från att sökande har skickat in en ansökan där statusen uppgår till handläggning pågår fram till dess att ett beslut i ärendet har fattats. Det finns både förordningsstyrda krav samt interna mål att förhålla sig till.

3.1 Handläggningsläget för areal- och djurbaserade stöd och ersättningar

Målet för utbetalning av minst 95 procent av stödbeloppet för stödår 2023 senast sista juni 2024 nåddes med god marginal, 99,9 procent.

Delutbetalning för stödår 2024 planeras att påbörjas i november, med 85 procent av stödbeloppet för kompensationsstödet, miljöersättning för betesmarker och slätterängar samt miljöersättningen för skyddszoner. Slututbetalningarna påbörjas i december, för de ersättningar som det inte görs delutbetalning i, och i januari 2025, för de ersättningar som det är möjligt att göra delutbetalning i. För direktstöden är växelkursen fastställd till 11,3 SEK att totalt belopp som EU står för är 7 755 miljoner kronor.

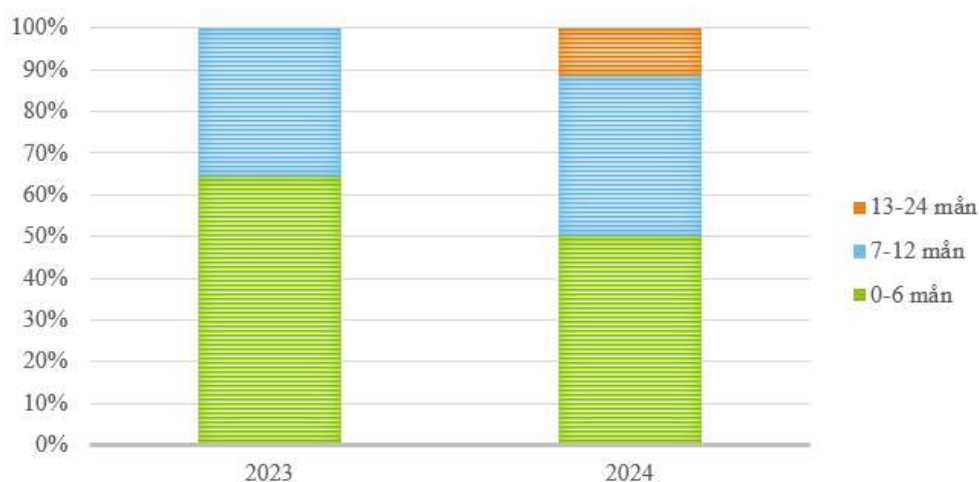
3.2 Handläggningstider för projekt- och investeringsstöd på Jordbruksverket och länsstyrelserna³

3.2.1 Handläggningstid för ansökan om stöd

Under 2023 var den genomsnittliga handläggningstiden strax under 5 månader för ansökan om stöd inom strategisk plan. Under 2024 ser vi ökade handläggningstider och har nu svårt att uppfylla målsättningen om beslut om stöd inom 6 månader.

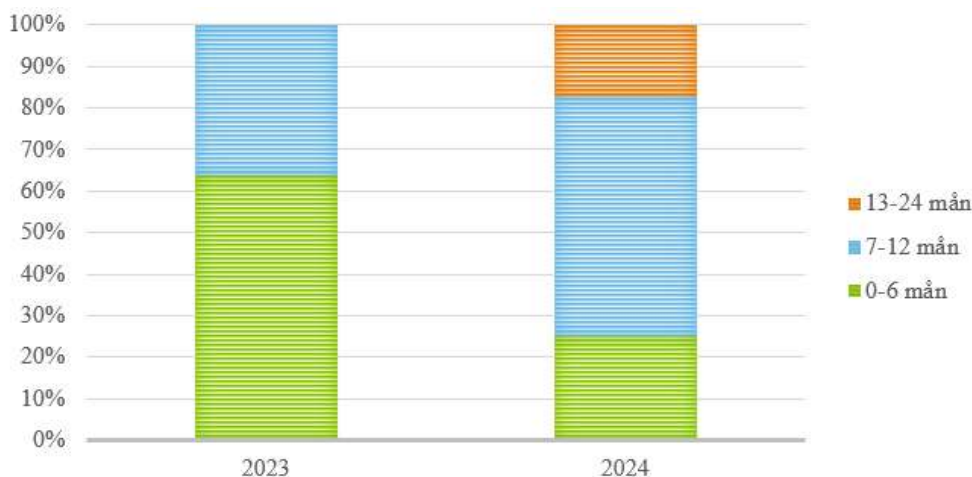
³ Datautdrag till och med juli 2024

Figur 9: Handläggningstid ansökan om stöd EJFLU exkl. Leader

En orsak till detta är att programmet öppnade under 2023, och att relativt få ärenden hanterades, men att programmet kommit igång med fler ärenden under 2024. Den ökade handläggningstiden beror även på att många myndigheter prioriterat handläggning för avslutning av landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen har även indikerat att handläggningen tar längre tid inom exempelvis ökad konkurrenskraft på grund av komplexiteten i rimlighetsbedömningar. Myndigheterna har även lyft inom målstyrningsprocessen att kvaliteten på många ärenden är bristfällig, vilket leder till många kompletteringar och därmed ökade handläggningstider. Även för Leader ökar handläggningstiden något. Det kommer i dagsläget in fler ärenden än handläggningen hinner hantera, vilket gör att ärendebalanserna ökar.

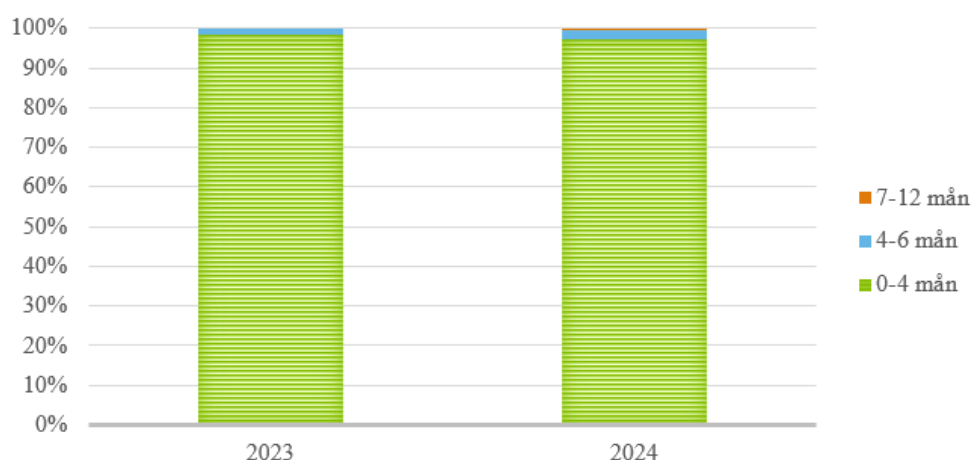
Figur 10: Handläggningstid ansökan om stöd EJFLU inom Leader

Jordbruksverket arbetar med kompetensväxling inom handläggningen samt med en utökad intern samverkan mellan avdelningar, för att effektivisera helhetshanteringen

inom stödhanteringen. Länsstyrelserna arbetar med olika åtgärder för att effektivisera handläggningen inom ramen för SamS. Några exempel är erfarenhetsutbyte och seminarier för att hitta god praxis samt erfarenhetsutbyte mellan myndigheter inom exempelvis rimlighetsbedömningar. Samarbetet utvecklas mellan länsstyrelsen och Jordbruksverket kring tolkningar och vägledningar.

3.2.2 Handläggningstid för ansökan om utbetalning

Eftersom strategisk plan fortfarande är i uppstartsfasen har det inte kommit in några större mängder med utbetalningsansökningar. De utbetalningsärenden som kommit in har till stor del hanterats inom utsatt tid enligt målsättningen på 4 månader⁴.

Figur 11: Handläggningstid ansökan om utbetalningar EJFLU inkl. Leader

Som nämnts tidigare finns risken för längre handläggningstider framöver eftersom många myndigheter prioriterat landsbygdsprogrammet, vilket bygger ärendebalanser. Fler ansökningar kommer även in i takt med att strategisk plan etableras vilket även detta påverkar handläggningstiderna. Detta innebär stor risk för fortsatt för långa handläggningstider.

⁴ Ett internt mål fastställt tillsammans med övriga handläggande myndigheter genom SUSS (Styrning och UppföljningsSystem i Samverkan).

Bilaga 1 Budgetutnyttjandet av strategiska planen 2023–2027. Data gäller till och med 2024-10-15

Fond kod	Interventionstyp	Åtgärd kod	Åtgärd	Programbudget SEK	Totalt beviljat stöd	Totalt beviljat stöd i förhållande till programbudget, %	Faktiskt utbetalt (exkl förskott)	Utbetalt stödbelopp i förhållande till programbudget, %	Inkomna ansökningar som inte fått beslut än
EGFJ	Ettåriga miljö- och klimatersättningar (eco-schemes)	31.1	Ersättning för ekologisk produktion	3 566 870 000	756 381 059	21%	756 381 059	21%	
	Ettåriga miljö- och klimatersättningar (eco-schemes)	31.2	Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage	1 747 400 000	333 970 755	19%	333 970 755	19%	
	Ettåriga miljö- och klimatersättningar (eco-schemes)	31.3	Ersättning för precisionsjordbruk - planering	1 600 000 000	352 147 270	22%	352 070 105	22%	
	Grundläggande inkomststöd för hållbarhet	21.1	Grundläggande inkomststöd/ Gårdsstöd	20 701 377 615	4 796 051 808	23%	4 795 708 640	23%	
	Kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare	30.1	Stöd till unga jordbrukare	1 012 327 249	251 047 017	25%	251 047 017	25%	
	Kompletterande omfördelningsstöd	29.1	Omfördelningsstöd	1 745 534 564	401 063 120	23%	401 024 286	23%	
	Kopplade inkomststöd	32.1	Nötkreatursstöd	4 537 183 553	982 549 957	22%	982 549 957	22%	
	PO	47.1	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt - produktionsplanering	324 000 000	58 673 799	18%		0%	
	Stöd till biodlingssektorn	55.1	Stöd till biodlingssektorn	31 323 600	14 023 999	45%	8 714 757	28%	7 395 175
	Stöd till biodlingssektorn	55.2	Stöd till biodlingssektorn	5 085 000	416 927	8%	416 927	8%	3 311 205
	Stöd till biodlingssektorn	55.3	Stöd till biodlingssektorn	2 745 900	1 057 518	39%	647 718	24%	823 750
	Stöd till biodlingssektorn	55.4	Stöd till biodlingssektorn	8 542 800	1 340 604	16%	461 639	5%	5 542 720
	Stöd till biodlingssektorn	55.5	Stöd till biodlingssektorn	7 322 400	6 651 682	91%	5 269 157	72%	5 539 271
	Stöd till biodlingssektorn	55.6	Stöd till biodlingssektorn	4 835 327	1 306 395	27%	545 181	11%	487 491

Finansieras av
Europeiska unionen

Fond kod	Interventionstyp	Åtgärd kod	Åtgärd	Programbudget SEK	Totalt beviljat stöd	Totalt beviljat stöd i förhållande till programbudget, %	Faktiskt utbetalt (exkl förskott)	Utbetalt stödbelopp i förhållande till programbudget, %	Inkomna ansökningar som inte fått beslut än
EJFLU	Etablering av unga jordbrukare och jordbruksföretag	75.1	Startstöd	159 961 189	67 400 000	42%	35 350 000	22%	49 350 000
	Investeringar	73.1	Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft	3 222 218 171	691 016 131	21%	91 633 904	3%	700 430 347
	Investeringar	73.2	Investeringsstöd för bevattningsdammar	169 958 761	8 104 015	5%	749 229	0%	4 611 896
	Investeringar	73.3	Investeringsstöd för kalkfilterdiken	62 984 720	6 213 440	10%	1 170 771	2%	5 461 512
	Investeringar	73.4	Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	427 000 000	48 442 148	11%	5 555 453	1%	43 972 024
	Investeringar	73.5	Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet	154 970 899	20 247 866	13%	3 422 443	2%	33 241 704
	Investeringar	73.6	Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter	189 945 417	3 932 123	2%		0%	28 758 075
	Kunskapsutbyte och information	78.1	Stöd till kompetensutveckling	1 066 741 170	175 399 878	16%	656 912	0%	420 158 688
	Miljöåtgärdanden, klimatåtgärdanden och andra förvaltningsåtgärdanden	70.1	Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	5 952 000 000	1 124 239 475	19%	1 122 101 348	19%	
	Miljöåtgärdanden, klimatåtgärdanden och andra förvaltningsåtgärdanden	70.2	Djurvålfärdersättning för får	262 500 000	48 610 919	19%	48 596 569	19%	
	Miljöåtgärdanden, klimatåtgärdanden och andra förvaltningsåtgärdanden	70.3	Djurvålfärdersättning för kor	315 000 000	66 961 311	21%	66 961 311	21%	
	Miljöåtgärdanden, klimatåtgärdanden och andra förvaltningsåtgärdanden	70.4	Djurvålfärdersättning för suggor	588 000 000	107 044 897	18%	107 044 897	18%	

Finansieras av
Europeiska unionen

Fond kod	Interventionstyp	Åtgärd kod	Åtgärd	Programbudget SEK	Totalt beviljat stöd	Totalt beviljat stöd i förhållande till programbudget, %	Faktiskt utbetalt (exkl förskott)	Utbetalt stödbelopp i förhållande till programbudget, %	Inkomna ansökningar som inte fått beslut än
	Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden	70.5	Ersättning för fäbodrar	98 620 000	18 967 635	19%	18 967 635	19%	
	Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden	70.6	Ersättning för hotade husdjursraser	62 775 000	13 111 803	21%	13 107 803	21%	
	Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden	70.7	Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	282 000 000	44 247 953	16%	43 193 227	15%	
	Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden	70.8	Ersättning för skyddszoner och anpassade skyddszoner	233 500 000	23 294 043	10%	23 291 595	10%	
	Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden	70.9	Stöd till lantrasföreningar	20 600 000	4 520 000	22%		0%	
	Naturliga eller andra områdespecifika begränsningar	71.1	Kompensationsstöd	7 500 000 000	1 493 002 815	20%	1 492 985 930	20%	
	Samarbete	77.1	Stöd till samarbete	784 809 576	169 264 467	22%	1 270 687	0%	256 460 498
	Samarbete	77.2	Innovationsstöd inom EIP-Agri	524 872 645	102 961 176	20%	12 126 435	2%	212 756 914
TA	N/A	125.1	Tekniskt stöd	958 000 000	6 400 000 ⁵	1%	6 400 000	1%	
EJFLU	Leader	77.3	Stöd till Leader	1 715 000 000	402 395 100	23%	30 765 362	2%	565 043 080

⁵ Data avser år 2023 då det saknas uppgifter i systemet för år 2024. Uppdaterade siffror kommer senare.

Finansieras av
Europeiska unionen

Bilaga 2 Budgetutnyttjandet för projekt- och investeringsstöd per myndighet.

Grupperad budgetägande organisation	Fördelad budget	Totalt beviljat stöd inkl. ÖOS och OR justerat med återflöde	Totalt beviljat stöd i förhållande till fördelad budget %	Faktiskt utbetalt inkl ÖOS och OR	Faktiskt utbetalt i förhållande till fördelad budget %	Inkomna ansökningar som inte fått beslut än
Jordbruksverket	1 795 455 027	321 493 442	18%	28 181 814	2%	577 214 398
Lokalt ledd utveckling	1 674 205 786	402 395 100	24%	30 765 362	2%	565 043 080
Länsstyrelserna	4 361 700 851	1 038 452 983	24%	138 498 198	3%	1 130 284 862
Sametinget	49 250 000	4 557 313	9%	1 311 201	3%	3 508 554
Skogsstyrelsen	65 000 000	12 536 307	19%	0	0%	80 838 854

Bilaga 3 Resultatindikatorer som ingår i prestationsöversynen för Sveriges strategiska plan. I bilaga 4 framgår vilka stödåtgärder som ingår i respektive indikator

Kod	Indikatornamn	Indikatorbeskrivning
R.1	Förbättrade resultat genom kunskap och innovation	Antal personer som får rådgivning, utbildning, kunskapsutbyte eller deltar i operativa grupper inom europeiska innovationspartnerskap
R.6	Omfördelning till mindre jordbruksföretag	Procent ytterligare direktstöd per hektar för stödberättigade jordbruk som är mindre än genomsnittet (jämfört med genomsnittet)
R.7	Ökat stöd till jordbruksföretag i områden med särskilda behov	Procent ytterligare stöd per hektar i områden med större behov (jämfört med genomsnittet)
R.9	Modernisering av jordbruksföretag	Andel jordbruk som får investeringsstöd för att omstrukturera och modernisera, även för förbättrad resurseffektivitet
R.10	Bättre organiserade leveranskedjor	Andel jordbruk som deltar i producentgrupper, producentorganisationer, lokala marknader, korta leveranskedjecirklar och kvalitetssystem
R.14	Lagring av koldioxid i mark och biomassa	Andel utnyttjad jordbruksareal under understödda åtaganden om att minska utsläpp eller bibehålla eller öka lagring av koldioxid
R.19	Förbättring och skydd av marker	Andel utnyttjad jordbruksareal under understödda åtaganden gynnsamma för markvård för att förbättra markkvalitet och biota
R.21	Skydda vattenkvaliteten	Andel utnyttjad jordbruksareal under understödda åtaganden för kvaliteten i vattenförekomster
R.22	Hållbar näringsämneshantering	Andel utnyttjad jordbruksareal under understödda åtaganden med koppling till förbättrad hantering av näringsämnen
R.24	Hållbar och minskad användning av bekämpningsmedel	Andel utnyttjad jordbruksareal under understödda särskilda åtaganden som leder till hållbar användning av bekämpningsmedel för att minska risker med och effekter av bekämpningsmedel såsom läckage av bekämpningsmedel
R.29	Utveckling av ekologiskt jordbruk	Andel utnyttjad jordbruksareal som får stöd för ekologiskt jordbruk genom den gemensamma

Finansieras av
Europeiska unionen

Kod	Indikatornamn	Indikatorbeskrivning
		jordbrukspolitiken, med en uppdelning mellan bevarande och omställning
R.31	Bevara livsmiljöer och arter	Andel utnyttjad jordbruksareal under understödda åtaganden till stöd för bevarande eller återställande av biologisk mångfald
R.36	Generationsskiften	Antal unga jordbrukare som etablerar sig med stöd, med uppdelning efter kön
R.41	Sammanlänkning av landsbygden i Europa	Andel av befolkningen på landsbygden som får ta del av förbättrade tjänster och bättre infrastruktur genom stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken
R.43	Begränsning av antimikrobiella medel	Andel djurenheter som berörs av åtgärder för att begränsa användningen av antimikrobiella medel (förebygga/minska)
R.44	Förbättra djurs välbefinnande	Andel djurenheter som berörs av åtgärder som får stöd för att förbättra djurskyddet

Bilaga 4 Sammanställning över vilka stöd och ersättningar som ingår i de olika resultatindikatorerna för prestationsöversynen

Åtgärd	R.1	R.6	R.7	R.9	R.10	R.14	R.19	R.21	R.22	R.24	R.29	R.31	R.36	R.41	R.43	R.44
Grundläggande inkomststöd/gårdsstöd		X	X													
Omfördelningsstöd		X	X													
Stöd till unga jordbrukare		X	X										X			
Ersättning för precisionsjordbruk planering		X	X					X	X							
Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och värbearbetning för minskat kväveläckage		X	X			X	X	X	X							
Nötkreatursstöd		X	X													
Ersättning för ekologisk produktion		X	X			X	X	X		X	X	X				
Ersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar, inklusive komplement														X		
Ersättning för fåbodar														X		
Ersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner								X								
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar								X						X		
Kompensationsstöd			X													
Djurvälfärdsersättning för får															X	X
Djurvälfärdsersättning för mjölkkor															X	X
Djurvälfärdsersättning för suggor															X	X
Stöd till kompetensutveckling	X															
Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft				X												
Investeringsstöd för bevattningsdammar				X												
Startstöd														X		
Innovationsstöd inom EIP-Agri	X															
Stöd till Leader															X	
Stöd till samarbete	X															
Stöd till producentorganisationer (PO) för frukt och grönsaker	X			X	X											

Finansieras av
Europeiska unionen

Bilaga 5 Sammanställning över vilka stöd och ersättningar som ingår i de resterande resultatindikatorerna, **projekt- och investeringsstöd**

Resultatindikator	Vilka stöd som ingår respektive resultatindikator
R.2	Stöd till kompetensutveckling
R.2	Innovationsstöd inom EIP- Agri
R.5	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt- produktionsplanering
R.11	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt- produktionsplanering
R.16	Investeringsstöd för bevattningsdammar
R.16	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt- produktionsplanering
R.26	Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder
R.26	Investeringsstöd för kalkfilterdiken
R.26	Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft
R.26	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt- produktionsplanering
R.27	Ersättning för hotade husdjursraser
R.27	Stöd till lantrasföreningar
R.27	Stöd till Leader
R.27	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt- produktionsplanering
R.28	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt- produktionsplanering
R.28	Stöd till kompetensutveckling
R.32	Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder
R.37	Stöd till unga jordbrukare
R.37	Startstöd
R.37	Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet
R.37	Stöd till Leader
R.38	Stöd till Leader
R.39	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt- produktionsplanering
R.39	Stöd till Leader
R.39	Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet
R.40	Stöd till Leader

Finansieras av
Europeiska unionen

Bilaga 6 Uppföljning av resterande resultatindikatorer för POI, räkenskapsår 2024

Resultat-indikator	Indikator namn	Indikator enhet	Mål räkenskapsår 2024	Faktiskt resultat räkenskapsår 2024	Måluppfyllelse, %
R.2	Kopplingar mellan rådgivning och kunskapssystem	Antal rådgivare	95	10	11%
R.5	Riskhantering	Antal företag inom frukt och grönt	5	0	0%
R.11	Koncentration av utbudet	Andel av värdet av saluförd produktion	0,36	0	0%
R.16	Klimatrelaterade investeringar	Andel av lantbrukare	5	3	60%
R.26	Investeringar i naturresurser	Andel av lantbrukare	15	13	87%
R.27 ⁶	Miljö- eller klimatrelaterad prestation genom investeringar i landsbygdsområden	Antal ärenden	1 100	510	46%
R.28	Miljö- eller klimatprestation genom kunskap och innovation	Antal personer	2 560	4 514	176%
R.32	Investeringar kopplade till biologisk mångfald	Andel av lantbrukare (%)	16	7	44%
R.37 ⁷	Tillväxt och sysselsättning i landsbygdsområden	Nya jobb	890	1 780	200%
R.38	LEADER-täckning	Procent av landsbygdsbefolkningen täcks av leaderstrategier	0,7	0,71	101%
R.39	Utveckla ekonomin på landsbygden	Antal företag verksamma på landsbygden	110	26	24%
R.40	Smart omställning av ekonomin på landsbygden	Antal understödda strategier för smarta byar	30	2	6%

⁶ Data för hotade husdjursraser saknas i utfallet eftersom system saknas för den här indikatorn ännu. Måluppfyllelsen visar enbart stöd till Leader och lantrasföreningar.

⁷ Data för stöd till unga jordbrukare saknas i utfallet eftersom system saknas för den här indikatorn ännu. Måluppfyllelsen visar enbart startstöd, investeringsstöd för diversifiering, förädling och stöd till Leader. Prognosen visar att målet är möjligt att uppnå.

Bilaga 7 Areal- och djurbaserade ersättningar

Översikt – ansökta uppgifter jämfört med planerat målvärde

Prognoserna för areal- och djurbaserade ersättningar bygger på ansökta uppgifter per den 14 april 2024 (stödår 2024) och kan ändras fram till utbetalning.

Tabell 5 Ansökta uppgifter för stödår 2024 (räkenskapsår 2025) jämfört med planerat målvärde.

Åtgärd namn	Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar/djurenheter/djur	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Grundläggande inkomststöd/ Gårdsstöd	Grundläggande inkomststöd/ Gårdsstöd	2 903 000	2 902 348	100%	53 828
Omfördelningsstöd	Omfördelningsstöd	2 227 806	2 119 967	95%	53 828
Stöd till unga jordbrukare	Stöd till unga jordbrukare	180 000	238 801	133%	3 433
Ersättning för ekologisk produktion	Spannmål	186 600	127 504	68%	2 909
Ersättning för ekologisk produktion	Frukt och bär	600	639	107%	191
Ersättning för ekologisk produktion	Potatis	3 700	2 437	66%	429
Ersättning för ekologisk produktion	Djur åkermark	219 800	186 121	85%	-
Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage	Mellangröda för kolinlagring	77 000	88 337	115%	2 146
Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage	Fånggröda för minskat kväveläckage	109 000	91 673	84%	2 591
Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage	Vårbearbetning för minskat kväveläckage	78 000	153 478	197%	4 826
Ersättning för precisionsjordbruk planering	Precisionsjordbruk planering	1 200 000	1 014 964	85%	6 506
Nötkreatursstöd	Nötkreatursstöd	1 420 000	-	101%	14 920
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Betesmarker och slåtterängar med allmän skötsel	194 000	188 424	97%	22 120

Finansieras av
Europeiska unionen

Åtgärd namn	Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar/djurenheter/djur	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Betesmarker med särskild skötsel	160 500	159 132	99%	12 031
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Slåtterängar med särskild skötsel	6 200	6 556	106%	1 434
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Alvarbete	26 700	25 949	97%	296
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Gräsfattiga marker	2 000	1 841	92%	481
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Mosaikbete	5 000	6 199	124%	353
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Skogsbete	12 400	14 293	115%	1 143
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Efterbete	2 500	3 054	122%	662
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Manuell slåtter	1 300	1 567	121%	721
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Höhantering	800	2 980	373%	730
Ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar, inklusive komplement	Svårtillgängliga platser	10 500	12 173	116%	275
Ersättning för fåbodar	Fåbodar	15 100	15 708	104%	185
Ersättning för fåbodar	Komplement särskild skötsel	260	222	86%	36
Ersättning för fåbodar	Fåbod i bruk	1 290	1 356	105%	185
Ersättning för fåbodar	Kompletterande fåbod	24	24	100%	4
Djurvårdsersättning för får	Djurvårdsersättning för får	30 000	26 487	88%	1 933
Djurvårdsersättning för mjölkkor	Djurvårdsersättning för mjölkkor	210 000	226 563	108%	2 023
Djurvårdsersättning för suggor	Djurvårdsersättning för suggor	56 000	48 630	87%	302
Ersättning för hotade husdjursraser	Får och getter	3 000	3 564	119%	819
Ersättning för hotade husdjursraser	Nötkreatur	3 400	3 868	114%	527
Ersättning för hotade husdjursraser	Svin	100	172	172%	108

Finansieras av
Europeiska unionen

Åtgärd namn	Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar/djurenheter/djur	Måluppfyllelse	Antal sökande
Ersättning för hotade husdjursraser	Fjäderfä	1 150	492	43%	427
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker skötselersättning	8 400	5 186	62%	1 224
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker markersättning	1 700	742	44%	194
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker markersättning GSS	1 020	200	20%	53
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker MIVA skötselersättning	1 600	4 383	274%	941
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker MIVA markersättning	400	922	231%	318
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker MIVA markersättning GSS	240	203	85%	90
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker LMIVA skötselersättning	1 500	763	51%	138
Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar	Våtmarker LMIVA tilläggsersättning	150	170	114%	32
Ersättning för skyddszoner och anpassade skyddszoner	Skyddszoner	9 900	7 603	77%	3 046
Ersättning för skyddszoner och anpassade skyddszoner	Anpassade skyddszoner	1 500	320	21%	135
Kompensationsstöd	Bergsområden	258 000	236 681	92%	5 546
Kompensationsstöd	Områden med naturliga begränsningar	800 000	826 222	103%	13 933
Kompensationsstöd	Områden med särskilda begränsningar	17 000	20 344	120%	644

Finansieras av
Europeiska unionen

Stöd och ersättningar som ligger högt i förhållande till målvärden

Gårdsstöd

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, gårdsstöd.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Gårdsstöd	2 903 000	2 902 348	100%	53 828
Stödår 2023	2 911 000	(2 910 445)	(100%)	(54 552)
November 2023	2 911 000	(2 904 862)	(100%)	(54 857)

Måluppfyllelsen är 100 procent vilket stämmer överens med förväntningarna eftersom stödet spelar stor roll för företagens lönsamhet.

Omfördelningsstöd

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, omfördelningsstöd.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Omfördelningsstöd	2 227 806	2 119 967	95%	53 828
Stödår 2023	2 233 806	(2 152 211)	(96%)	(54 552)
November 2023	2 233 806	(2 148 362)	(96%)	(54 857)

Omfördelningsstödet fördelas automatiskt på de första 150 hektaren av gårdsstödet. Eftersom målvärdet inte är uppnått innebär det att målvärdet är för högt. Detta kan bero på att fler gårdar är större än 150 hektar än beräknat beroende på strukturomvandlingen som skett sedan beräkningen gjordes. På grund av en pågående strukturutveckling bör arealen som får omfördelningsstöd minska något över tid. Omfördelningsstödet storlek torde inte leda till att denna utveckling bromsas upp.

Stöd till unga jordbrukare

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, stöd till unga jordbrukare.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Stöd till unga jordbrukare	180 000	238 801	133%	3 433

Finansieras av
Europeiska unionen

Stödår 2023	180 000	(218 592)	(121%)	(3 527)
November 2023	180 000	(215 061)	(119%)	(3 549)

Den höjda arealgränsen från och med 2023 kan vara faktor till den ökande anslutna arealen. Ändrade krav när det gäller startstödet kan också spela in.

Ersättning för precisionsjordbruk planering

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för precisionsjordbruk planering.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Precisionsjordbruk planering	1 200 000	1 014 964	85%	6 506
Stödår 2023	1 100 000	(920 455)	(84%)	(6 178)
November 2023	1 100 000	(892 618)	(81%)	(5 949)

Ansökt areal 2024 har ökat med 94 500 hektar jämfört med ansökt areal 2023. Det är en ökning med 10 procent och måluppfyllelsen är 85 procent. Det är 330 sökanden som har tillkommit och det bör företrädesvis vara företag med större arealer åkermark. Störst ansökta arealer har tillkommit i Skåne och Västra Götalands län men procentuellt sett har ökningen varit störst i Södermanlands och Uppsala län.

Vi har inte hunnit göra någon analys av hur den tillkommande ansökta arealer förhåller sig till storleken på företagen. Utifrån tidigare analyser går det att dra slutsatsen att det fortfarande finns relativt många lantbruksföretag med 50 till 300 hektar åkermark som inte söker ersättningen. Det går inte att dra säkra slutsatser om vad som är skälet till att inte fler lantbrukare söker om ersättningen utan att göra en undersökning antingen bland rådgivare eller lantbrukare om detta. Ett antagande utifrån de synpunkter som har kommit in och information från länsstyrelserna är att villkoret om bevuxna zoner runt dräneringsbrunnar är ett hinder. Alla lantbrukare är inte intresserade av att anlägga sådana zoner eller är de är osäkra på vad som krävs för att klara en fältkontroll av dessa zoner.

Nötkreatursstöd

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, nötkreatursstöd.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta djur	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Nötkreatursstöd	1 420 000	-	101%	14 920
Stödår 2023	1 420 000	(-)	(100%)	(15 271)
November 2023	1 420 000	(1 431 103)	(101%)	(15 373)

Finansieras av
Europeiska unionen

Eftersom vi inte har några uppgifter om antal nötkreatur förrän i september, har vi istället fått använda antal sökande för att kunna bedöma måluppfyllelsen.

Företagen antas minska med 3 procent per år, men djuren antas vara konstanta.

Enligt detta antagande bör antal sökande vara 14 800 år 2024. Antal sökande för 2024 är 14 920 stycken vilket innebär att måluppfyllelsen är 101 procent.

Ersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar, inklusive komplement

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar, inklusive komplement.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Betesmarker och slätterängar med allmänna värden	194 000	188 424	97%	22 120
Stödår 2023		(186 798)	(96%)	(17 113)
November 2023		(186 813)	(96%)	(22 218)
Betesmarker med särskilda värden	160 500	159 132	99%	12 031
Stödår 2023		(164 450)	(103%)	(6 108)
November 2023		(163 672)	(103%)	(12 161)
Slätterängar med särskilda värden	6 200	6 556	106%	1 434
Stödår 2023		(6 936)	(110%)	(689)
November 2023		(6 814)	(108%)	(1 447)
Alvarbete	26 700	25 946	97%	296
Stödår 2023		(26 412)	(98%)	(87)
November 2023		(26 402)	(98%)	(299)
Gräsfattiga marker	2 000	1 841	92%	481
Stödår 2023		(1 781)	(89%)	(64)
November 2023		(1 790)	(90%)	(478)
Mosaikbete	5 000	6 199	124%	353
Stödår 2023		(5 212)	(104%)	(66)
November 2023		(6 039)	(123%)	(351)
Skogsbete	12 400	14 293	115%	1 143
Stödår 2023		(14 286)	(114%)	(301)
November 2023		(14 330)	(115%)	(1 155)
Efterbete	2 500	3 054	122%	662
Stödår 2023		(3 252)	(130%)	(216)
November 2023		(3 223)	(129%)	(665)
Manuell slätter	1 300	1 567	121%	721
Stödår 2023		(2 023)	(156%)	(406)
November 2023		(1 989)	(155%)	(734)
Höhantering	800	2 980	373%	730

Finansieras av
Europeiska unionen

Stödår 2023		(3 655)	(457%)	(369)
November 2023		(3 610)	(454%)	(735)
Svårtillgängliga platser	10 500	12 173	116%	275
Stödår 2023		(13 727)	(131%)	(323)
November 2023		(14 782)	(141%)	(276)

Ansökta uppgifter för april och november 2023 samt april 2024 har hämtats från SAM-internet. Vid datauttaget har uppgifterna jämförts med data från både BLIS och Jorden. Uppgifterna från Jorden visade något högre ansökt hektar medan uppgifterna från BLIS lägre ansökt hektar än valda siffror från SAM-internet. Alla utbetalningar för ersättningarna inom bete under stödåret 2023 är ännu inte är gjorda och därav saknas vissa uppgifter att jämföra med. Den totala ansökta arealen exklusive komplement är 402 390 hektar.

Ersättning för fäbodlar

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för fäbodlar.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Fäbodbete	15 100	15 708	104%	185
Stödår 2023		(16 441)	(109%)	
November 2023		(15 901)	(105%)	
Komplement särskild skötsel	260	222	86%	36
Stödår 2023		(277)	(107%)	
November 2023		(270)	(104%)	
Fäbod i bruk	1 290	1 356	105%	209
Stödår 2023		(1 314)	(102%)	
November 2023		(1 188)	(92%)	
Kompletterande fäbod	24	24	100%	4
Stödår 2023		(12)	(50%)	
November 2023		(18)	(75%)	

Ansökta uppgifter för april och november 2023 har hämtats från SAM-internet och uppgifterna från april 2024 är en kombination av uppgifter från SAM-internet och BLIS. För den prognosen har vi använt oss av 2023 års ersättningsberättigade värden från BLIS och kompletterat dessa med 2024 års uppgifter från SAM-internet. Särskild skötsel är beräknad med hjälp av en schablon som är baserad 2023 års data. Schablonen är framtagen genom att dela 2023 års komplement med den ersättningsberättigade arealen för samma år. Schablonen som använts är 1,4 procent. För fäbod i bruk och kompletterande fäbod har vi använt uppgifter från 2023 års ersättningsberättigande värden i BLIS adderat med nya uppgifter från SAM-internet.

Finansieras av
Europeiska unionen

Miljöersättningen för fåbod består av fyra delar, fåbodbete, komplement särskild skötsel, fåbod i bruk och kompletterande fåbod med en måluppfyllelse som varierar mellan 86 och 105 procent.

Arealen fåbodbete godkänns först i samband med att länsstyrelsen beslutar om åtagande. Åtagandet baseras på antalet djur på fåboden. Det innebär att arealen kan förändras jämfört med ansökt areal.

Djurvälfärdsersättning för får, mjölkkor respektive suggor

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, djurvälfärdsersättning för får, mjölkkor respektive suggor.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta djurenheter	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Djurvälfärdsersättning för mjölkkor	210 000	226 563	108%	2 023
Stödår 2023		(226 468)	(108%)	(2 096)
November 2023		(226 033)	(108%)	(2 094)

Ansökta djurenheter i relation till planerat målvärde för ligger på 108 procent, vilket är samma som vid föregående analysmöte

Ersättning för hotade husdjursraser

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för hotade husdjursraser.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta djurenheter	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Får och getter	3 000	3 564	119%	819
Stödår 2023		(3 657)	(122%)	(802)
November 2023		(3 661)	(122%)	(810)
Nötkreatur	3 400	3 868	114%	527
Stödår 2023		(3 892)	(114%)	(508)
November 2023		(4 257)	(125%)	(519)
Svin	100	172	172%	108
Stödår 2023		(192)	(192%)	(120)
November 2023		(194)	(194%)	(123)

Antal ansökta djurenheter för nötkreatur i april 2023 och 2024 är baserat på ansökta djur multiplicerat med schablonen (0,61). Ansökta djurenheter i november 2023 är faktiska ansökta djurenheter efter djurhämtningen, vid den tidpunkten var dock inte handläggningen klar vilket innebär att det antal djurenheter som slutligen får ett beslut om utbetalning kommer att vara lägre än ansökt antal i november.

Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar

Finansieras av
Europeiska unionen

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för skötsel av våtmarker och dammar.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökt hektar	Mål-uppfyllelse
Våtmarker skötselersättning	8 400	5 186	62%
Stödår 2023		(2 714)	(48%)
November 2023		(2 888)	(51%)
Våtmarker markersättning	1 700	742	44%
Stödår 2023		(678)	(108%)
November 2023		(351)	(56%)
Våtmarker markersättning GSS	1 020	200	20%
Stödår 2023		(407)	(109%)
November 2023		(121)	(42%)
Våtmarker MIVA skötselersättning	1 600	4 383	274%
Stödår 2023		(5 779)	(181%)
November 2023		(5 795)	(181%)
Våtmarker MIVA markersättning	400	922	231%
Stödår 2023		(1 445)	(181%)
November 2023		(1 417)	(177%)
Våtmarker MIVA markersättning GSS	240	203	85%
Stödår 2023		(867)	(181%)
November 2023		(345)	(72%)
Våtmarker LMIVA skötselersättning	1 500	763	51%
Stödår 2023		(2 039)	(97%)
November 2023		(2 073)	(99%)
Våtmarker LMIVA tilläggsersättning	150	170	114%
Stödår 2023		(1002)	(477%)
November 2023		(967)	(460%)
Totalt skötselersättning	11 500	10 331	90%
Stödår 2023		(14 931)	(136%)
November 2023		(10 756)	(98%)

Vid detta prognostillfälle har uppgifterna från BLIS och SAM-internet jämförts och vi har landat i att använda oss av uppgifterna från BLIS. Det råder dock en viss osäkerhet till fördelningen mellan de olika ersättningarna. Eftersom målvärdet vi mäter mot är den totala skötselersättningen (MIVA23 + MIVA + LMIVA), som uppgår till 10 331 hektar, är måluppfyllelsen 90 procent.

Kompensationsstöd

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, kompensationsstöd.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Bergsområden	258 000	236 681	92%	5 546
Stödår 2023		(240 497)	(93%)	(5 925)

Finansieras av
Europeiska unionen

November 2023		(238 497)	(92%)	(5 906)
Områden med naturliga begränsningar	800 000	826 222	103%	13 933
Stödår 2023		(832 742)	(104%)	(14 607)
November 2023		(829 078)	(104%)	(14 606)
Områden med särskilda begränsningar	17 000	20 344	120%	644
Stödår 2023		(20 701)	(122%)	(685)
November 2023		(20 567)	(121%)	(682)

Måluppfyllelsen för Bergsområden uppfylls inte helt. Strukturen i norra Sverige kan vara en förklaring till den bristande måluppfyllelsen. Det är glest mellan företagen vilket skulle kunna betyda att det saknas rekryteringsunderlag för lantbrukare i Bergsområdena. I kombination med stora avstånd blir det få lantbrukare som kan söka stödet för de arealen vi har som målsättning. Förutsättningarna i området gör strukturrationaliseringar svåra vilket innebär att om mark upphör att brukas av ett företag är det inte säkert att marken plockas upp av ett annat. Exempelvis försvåras möjligheten att arrendera mark på grund av avstånden.

Utöver dessa aspekter bidrar glesheten även till flera andra utmaning, exempelvis tillgång till mejeri och slakteri samt kompetent arbetskraft och rådgivning. Det nationella stödet har stor betydelse i Bergsområden och är också ett verktyg som påverkar utvecklingen där.

Ersättning för mellangroda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage

Ansökta uppgifter april 2024 (ansökta uppgifter april 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för mellangroda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Måluppfyllelse	Antal sökande
Mellangroda för kolinlagring	77 000	88 337	115%	2 146
April 2023	13 000	(75 756)	(583%)	(2 138)
November 2023	13 000	(63 474)	(488%)	(1 927)
Vårbearbetning för minskat kväveläckage	78 000	153 478	197%	4 826
April 2023	76 000	(149 123)	(196%)	(5 287)
November 2023	76 000	(132 623)	(175%)	(5 012)

Mellangroda för kolinlagring

Ansökt areal 2024 har ökat med 12 500 hektar jämfört med ansökt areal 2023. Det är en ökning med 16 procent och måluppfyllelsen är 115 procent.

Det var osäkert om den vädermässigt besvärliga hösten 2023 för att etablera mellangrodor skulle påverka intresset inför kommande år men så blev inte fallet.

Finansieras av
Europeiska unionen

På länsnivå syns en kraftig ökning av arealen mellangröda i flera län i Mälardalen (Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län). Vår analys tidigare år har varit att det behövs mer information om odling av mellangröda till lantbrukare i län där det inte har odlats så stora arealer fånggröda tidigare år och att det behövs mer kunskap om sådan odling. Ökningen i Mälardalen tyder på att lantbrukarna har haft tillräckligt med kunskap för att välja att öka odlingen av mellangrödor.

Skåne står för 30 procent av ansökt areal och ansökt areal har ökat med 11 procent från 2023 till 2024. I Hallands, Kalmar och Östergötlands län har ansökt areal däremot minskat med 5–10 procent mellan 2023 och 2024. Dessa skillnader mellan län är svåra att förklara.

Det kan vara så att för ersättningarna till mellangrödor och vårbearbetning lägger lantbrukarna in större arealer i SAM-ansökan än vad de egentligen tänker odla. När det kommer till tiden för sådd av mellangrödan efter skörd väljer de arealer som fungerar bäst och drar tillbaka en del av ansökningarna senast den 31 oktober. Det kommer därför sannolikt bli något lägre arealer p.g.a. tillbakadragning av ansökningar under hösten. Se även kommentar om GAEC 8 i avsnitt om fånggrödor.

Vårbearbetning

Ansökt areal 2024 har ökat med 4 400 hektar jämfört med 2023. Det är en ökning med 3 procent och måluppfyllelsen är 197 procent. Det har skett både ökning och minskningar på länsnivå men i Uppsala och Västmanland län har det skett procentuellt stora ökning av ansökt areal. Det är svårt att se något mönster mellan länen för förändringarna mer än att ökning av ansökt areal har skett i län i Mälardalen (D-län, C-län, U-län, T-län). Enhetsbeloppet blev det lägre beloppet i intervallet under 2023 verkar inte att påverkat intresset i dessa län för att söka ersättningen.

Stöd och ersättningar som har avvikelse mellan prognos och målvärde

Ersättning för ekologisk produktion

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigade uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för ekologisk produktion.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Spannmål/oljeväxter/proteingrödor/ andra ettåriga grödor	186 600	127 504	68%	2 909
Stödår 2023	182 100	(160 460)	(88%)	(3 393)
November 2023	182 100	(156 462)	(86%)	(3 337)

Finansieras av
Europeiska unionen

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål- uppfyllelse	Antal sökande
Potatis, sockerbetor och grönsaker	3 700	2 437	66%	429
Stödår 2023	3 600	(2 538)	(71%)	(512)
November 2023	3 600	(2 481)	(69%)	(506)
Frukt-, nöt- och bärödling	600	639	107%	191
Stödår 2023	600	(662)	(110%)	(211)
November 2023	600	(651)	(109%)	(210)
Djurersättning åkermark	219 800	186 121	85%	-
Stödår 2023	216 100	(203 233)	(94%)	(-)
November 2023	216 100	(194 443)	(90%)	(3 275)

Vi ser en negativ avvikelse från målvärdena främst för ekologisk spannmål och potatis, som uppvisar 68 respektive 66 procent måluppfyllelse. Djur kopplat till åkermark ligger på 85 procent måluppfyllelse medan frukt och bär ligger på 107 procent.

Minskad ekoareal och minskad areal som ställs om till ekologisk medför en stor risk att vi inte når målvärdena för perioden. Vikande försäljning av ekologiska livsmedel pressar avräkningspriserna och prisskillnaden mellan ekologiska och konventionella produkter i primärledet har minskat. Låga merpriser för ekologiska råvaror till lantbrukaren minskar incitament att bedriva ekologisk produktion och allt fler ekolantbrukare ställer om till konventionell produktion.

På konsumentmarknaden syns en positiv försäljningsutveckling för ekologiska livsmedel sista kvartalet 2023. Samtidigt kommer signaler om sjunkande räntor och en mer positiv utveckling av konjunkturen under 2024 och det kan få konsumenter att åter lägga fler ekologiska produkter i varukorgen. Åtgärder vi inför under 2024 skulle kunna innebära att producenter inte drar tillbaka sina ansökningar, däremot är det osannolikt att de leder till att fler ansluter sig till stödet för ekologisk produktion under året utan effekter kan komma senare år.

Mellan 2017 och 2023 fanns två regeringsmål för den ekologiska marknadsutvecklingen; att andelen ekologisk jordbruksmark skulle öka till 30 procent och att andelen ekologiska livsmedel i offentlig sektor skulle öka till 60 procent till 2030. För att bidra till att nå målen anslogs 137 miljoner kronor över perioden för främjande. I regeringens budgetproposition för 2024 avskaffades de två nationella målen och inga mer medel för främjande anslogs.

Ersättning för fånggröda för minskat kväveläckage

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för fånggröda för minskat kväveläckage.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Måluppfyllelse	Antal sökande
-------------------	----------------------	-------------------	----------------	------------------

Finansieras av
Europeiska unionen

Fånggröda för minskat kväveläckage	109 000			2 591
		91 673	84%	
Stödår 2023	125 000	(88 987)	(71%)	(2 752)
November 2023	125 000	(80 386)	(64%)	(2 545)

Ansökt areal 2024 har ökat med 2 700 hektar jämfört med 2023. Det är en ökning med 3 procent och måluppfyllelsen är 84 procent. I många län har det skett en liten minskning av ansökt areal men i Skåne och Uppsala län har det skett betydande ökning av ansökt areal. Skåne, Västra Götalands och Värmlands län svarar för 76 procent av ansökt areal av ersättningen för fånggrödor.

Det är en mindre risk för lantbrukare drar tillbaka sina ansökningar för fånggrödor än för mellangrödor eftersom sannolikt mer än hälften är fånggrödor som sås in redan på våren. Det är inte lika känsligt för väderförhållanden och tidsmarginaler som vid sådd efter skörd.

År 2024 ändrades grundvillkoret GAEC 8 så att etablering av fång- och mellangrödor kan räknas in i de miljöytor som ska finnas på 4 procent av arealen åkermark. Ca 25 000 hektar fång- och mellangrödor finns inlagda i SAM-ansökan som miljöytor. Det går inte att söka ersättning för dessa fång- och mellangrödor. Ansökt areal fång- och mellangrödor har påverkats negativt av denna ändring av GAEC 8 men totalt sett blir det ändå ett bra utfall för arealen fång- och mellangrödor under 2024.

Ersättning för precisionsjordbruk planering

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för precisionsjordbruk planering.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Måluppfyllelse	Antal sökande
Precisionsjordbruk planering	1 200 000	1 014 964	85%	6 506
Stödår 2023	1 100 000	(920 455)	(84%)	(6 178)
November 2023	1 100 000	(892 618)	(81%)	(5 949)

Ansökt areal 2024 har ökat med 94 500 hektar jämfört med ansökt areal 2023. Det är en ökning med 10 procent och måluppfyllelsen är 85 procent. Det är 330 sökanden som har tillkommit och det bör företrädesvis vara företag med större arealer åkermark. Störst ansökta arealer har tillkommit i Skåne och Västra Götalands län men procentuellt sett har ökningen varit störst i Södermanlands och Uppsala län.

Vi har inte hunnit göra någon analys av hur den tillkommande ansökta arealer förhåller sig till storleken på företagen. Utifrån tidigare analyser går det att dra slutsatsen att det fortfarande finns relativt många lantbruksföretag med 50 till 300

Finansieras av
Europeiska unionen

hektar åkermark som inte söker ersättningen. Det går inte att dra säkra slutsatser om vad som är skälet till att inte fler lantbrukare söker om ersättningen utan att göra en undersökning antingen bland rådgivare eller lantbrukare om detta. Ett antagande utifrån de synpunkter som har kommit in och information från länsstyrelserna är att villkoret om bevuxna zoner runt dräneringsbrunnar är ett hinder. Alla lantbrukare är inte intresserade av att anlägga sådana zoner eller är de är osäkra på vad som krävs för att klara en fältkontroll av dessa zoner.

Ersättning för fäbodrar

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för fäbodrar.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Fäbodbete	15 100	15 708	104%	185
Stödår 2023		(16 441)	(109%)	
November 2023		(15 901)	(105%)	
Komplement särskild skötsel	260	222	86%	36
Stödår 2023		(277)	(107%)	
November 2023		(270)	(104%)	
Fäbod i bruk	1 290	1 356	105%	209
Stödår 2023		(1 314)	(102%)	
November 2023		(1 188)	(92%)	
Kompletterande fäbod	24	24	100%	4
Stödår 2023		(12)	(50%)	
November 2023		(18)	(75%)	

Miljöersättningen för fäbod består av fyra delar, fäbodbete, komplement särskild skötsel, fäbod i bruk och kompletterande fäbod. Komplement särskild skötsel har en måluppfyllelse på 86 procent medans övriga delar har en måluppfyllelse på 100 procent eller mer.

Arealen fäbodbete godkänns först i samband med att länsstyrelsen beslutar om åtagande. Åtagandet baseras på antalet djur på fäboden. Det innebär att arealen kan förändras jämfört med ansökt areal.

Djurvälfärdsersättning för får respektive saggur

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, djurvälferdsersättning för får respektive saggur.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta djurenheter	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Djurvälfärdsersättning för får	30 000	26 487	88%	1 933
Stödår 2023		(28 885)	(96%)	(2 172)
November 2023		(28 425)	(95%)	(2 078)
Djurvälfärdsersättning för saggur	56 000	48 630	87%	302
Stödår 2023		(50 899)	(91%)	(347)
November 2023		(51 360)	(92%)	(348)

Finansieras av
Europeiska unionen

Djurvälfärdsersättning för får

Ansökta djurenheter i relation till planerat målvärde för får uppgår till 88 procent. Det är något lägre än vid föregående analysmöte då antalet i jämförelse med målvärde uppgick till 96 procent. Om det vid nästa analysmöte visar sig vara en nedåtgående trend behöver vi utreda vad som ligger bakom, men i nuläget behöver ingen åtgärd vidtas.

Djurvälfärdsersättning för suggor

Ansökta djurenheter i relation till planerat målvärde ligger på 87 procent. Det är något lägre än vid föregående analysmöte då antalet ansökta låg på 92 procent av målvärdet. Om det vid nästa analysmöte visar sig vara en nedåtgående trend behöver vi utreda vad som ligger bakom, men i nuläget behöver ingen åtgärd vidtas.

Ersättning för hotade husdjursraser, fjäderfä

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för hotade husdjursraser, fjäderfä.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta djurenheter	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
Fjäderfä	1 150	492	43%	427
Stödår 2023		(524)	(48%)	(452)
November 2023		(529)	(48%)	(457)

För fjäderfä syns en fortsatt låg måluppfyllelse på 43 procent, som är lägre än vid föregående analysmöte i november då den låg på 48 procent. Målvärdet för 2024 är något högre, men det är färre som har sökt, detta trots att den förening som har den största andelen potentiella sökanden gjort informationskampanjer för att få fler att söka ersättning. Ett problem som uppdragats är att stödmottagare reagerat över att de får skatta för sin inkomst, vilket de tidigare inte gjort när de fått ett bidrag direkt från föreningen. Det kan medföra att ersättningen för vissa blir mindre intressant att söka, eftersom deklarationen medför extra administration som man tidigare inte haft samt att beloppet efter skatt blir mindre än vad man tidigare fått ta del av via föreningen. Vid analysmötet påpekades att ersättningsnivån är för låg i förhållande till det extra arbete som krävs i form av ansökan och eventuella kontroller.

Ersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner

Ansökta uppgifter stödår 2024 (ansökta uppgifter stödår 2023 respektive ersättningsberättigande uppgifter november 2023) jämfört med planerat målvärde, ersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner.

Enhetsbelopp namn	Planerat målvärde	Ansökta hektar	Mål-uppfyllelse	Antal sökande
-------------------	-------------------	----------------	-----------------	---------------

Finansieras av
Europeiska unionen

Skyddszoner mot vattenområden	9 900	7 603	77%	3 046
Stödår 2023		(7 287)	(74%)	(3 081)
November 2023		(7 230)	(73%)	(3 084)
Anpassade skyddszoner	1 500	320	21%	135
Stödår 2023		(531)	(53%)	(222)
November 2023		(167)	(17%)	(156)

Siffrorna för anpassade skyddszoner är en kombination av ersättningsberättigande areal och ansökt areal från BLIS. Av de 320 ansökta hektaren är 174 hektar ersättningsberättigad från 2023. Dessutom har sökanden från 2023 ansökt om ytterligare totalt 28 hektar. 118 hektar är ansökta av sökanden som inte fick stöd för anpassade skyddszoner under 2023.

Skyddszoner mot vattenområden

Ansökt areal 2024 har ökat med 316 hektar jämfört med 2023. Det är en ökning med 4 procent och måluppfyllelsen är 77 procent.

Intresset för att söka ersättningen är störst i Västra Götalands län och i länen i Mälardalen (Örebro, Södermanlands, Uppsala, Stockholms, Västernmanlands län). I Skåne län är det ett litet intresse (341 hektar) för att söka ersättningen till skyddszoner vilket kan bero på att ersättningen inte täcker de förlorade intäkterna av att inte odla. Länsstyrelsen i Skåne menar att det finns större arealer skyddszon utmed vattenområden än de som lantbrukarna söker ersättning för t.ex. kan de redovisas som miljöyta inom GAEC 8.

Anpassade skyddszoner

Det går inte att jämföra ansökt areal från 2023 och 2024 eftersom många sökanden angav fel grödkod in ansökan 2023. Ansökt areal är 320 hektar och måluppfyllelsen är 21 procent. Det är 135 lantbrukare som söker om ersättningen. Det har tillkommit cirka 150 hektar men våra insatser med att lägga in erosionsriskkartan i SAM-Internet och särskilda informationsinsatser om ersättningen verkar inte haft någon större påverkan ännu.

